Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Dvornic Octavian

Dosarul nr. 2a-2521/25 (2-23117381-02-2a-16072025)

D E C I Z I E

19 noiembrie 2025 *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Arhip Valeriu
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Ghedrovici Nicolae
Grefier: Pîrvu Mihaela

examinând în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de Melnic Ion și Melnic Vera prin intermediul reprezentantului lor, avocatul Savva Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată Melnic Ion, intervenient principal Melnic Vera către OCN „Mikro Kapital Company" SRL, OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu „Mivegai" SRL, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare privind constatarea nulității absolute a clauzelor, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 11 august 2023, Melnic Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, intervenient principal Melnic Vera către OCN „Mikro Kapital Company" SRL, OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu „Mivegai" SRL, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare solicitând :

1. Constatarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020.
2. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 a contractului de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020.
3. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021.
4. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 a contractului de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021.

5. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021.
6. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 a contractului de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021.
7. Să fie dispusă încasarea forțată din contul OCN „Microinvest" SRL în beneficiul reclamantului a sumei de 10 000 lei cea ce constituie echivalentul bănesc a prejudiciului moral suferit de reclamant ca urmare a constatării caracterului abuziv a clauzelor contractelor de credit nebancar nr. 20400006936, 21400015689, 21400050014.
8. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.4 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
9. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.6 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
10. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.7 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
11. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr. 1 cu dobânda de 23% la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care suma creditului depășește 2437500 lei.
12. Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr. 1 cu dobânda de 23% la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care dobânda aferentă este calculată din suma creditului ce depășește 2437500 lei.
13. Să fie dispusă încasarea forțată din contul OCN „Mikro Kapital Company" SRL în beneficiul reclamantului a sumei de 50 000 lei cea ce constituie echivalentul bănesc a prejudiciului moral suferit de reclamant ca urmare a constatării caracterului abuziv a clauzelor contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
14. Să fie dispusă încasarea din contul pârâților în beneficiul lui Melnic Ion a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.
15. Să fie examinată prezenta cerere de chemare în judecată chiar și în lipsa reclamantului și a reprezentanților săi.

În susținerea acțiunii a indicat că la 20.02.2020 Melnic Ion, Melnic Vera, SRL „Mivegai" și O.C.N „Microinvest" SRL au încheiat acordul cadru nr. 397.

La 20.02.2020, Melnic Ion și OCN „Microinvest" SRL au încheiat contractul de credit nr. 20400006936 pe un termen de 84 luni. Suma creditului constituie 500000 lei.

La 09.04.2021, Melnic Ion și OCN „Microinvest" SRL au încheiat contractul de credit nr. 21400015689 pe un termen de 36 luni. Suma creditului constituie 1031000 lei.

La 12.10.2021, Melnic Ion și OCN „Microinvest” SRL au încheiat contractul de credit nr. 21400050014 pe un termen de 25 luni. Suma creditului constituie 1645060,24 lei.

La 29.04.2022, Melnic Ion și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de credit nebancar nr. 2202001165 pentru achitarea anticipată a creditului nr. 21400015689, 21400050014, 20400006936 la OCN „Microinvest” SRL.

Conform contractului din 29.04.2022 suma creditului constituie 2 500 000 lei pe când suma reală efectivă este de 2 437 500 lei.

La 29.04.2022, Melnic Ion și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contracte de gaj a bunurilor mobile.

La 29.04.2022, Melnic Ion și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de gaj a bunului mobil (autovehicul).

La 29.04.2022, Melnic Ion și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de gaj a bunurilor mobile.

La 29.04.2022, SRL „Mivegai” și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de fidejusiune.

La 29.04.2022, Melnic Vera și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de fidejusiune.

La 15.05.2022, Melnic Ion, Melnic Vera și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contract de ipotecă.

La 01.12.2022, O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a emis scrisoarea prin care anunță că a decis unilateral să modifice dobânda aferentă de la 18% la 23%.

La 27.03.2023, prin cererea nr. 122/2023 O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a declarat toate plățile scadente și a solicitat reclamantului achitarea anticipată a creditului.

La 27.03.2023, O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a emis avizele nr. 125/2023, 126/2023, 127/2023, 128/2023 de executare a dreptului de gaj.

Reclamantul consideră că contractele de credit conține un șir de clauze abuzive și ilegale, fiind pasibile de a fi anulate.

Consideră că protecția consumatorului permite și obligă instanța de judecată să aprecieze inclusiv din oficiu caracterul abuziv al clauzelor contractuale conform art. 1076 Cod Civil.

Evidențiază că opțiunea legiuitorului de a reglementa cu caracter special contractele încheiate cu consumatorii au ca finalitate protecția consumatorului care se prezutnă că se afla într-o poziție defavorabilă ia momentul încheierii unui contract.

Contractele de credit încheiat de pârâți sunt contracte pre-formulate, sunt indubitabil contracte de adeziune, întrucât ele nu se negociază, acceptarea lor fiind o condiție pentru a încheia orice contracte cu Pârâtul. Voința clientului se rezumă la a semna sau nu contractul.

Reclamantul evidențiază și legislația UE în materie de protecție a consumatorului care trebuie aplicată direct în speță și anume: Directiva Consiliului

Comunităților Europene 93/13/CE din 05 aprilie 1993, prin care s-a stabilit în mod expres competența instanței de judecată de a constata din oficiu caracterul abuziv al clauzelor din aceste contracte.

Curtea de Justiție a uniunii Europene a statuat, în cauza C-l 68/05, importanța protecției consumătorului a determinat în mod particular legislația comunitară să prevadă, în art. 6 paragraful 1 al Directivei 93/13/CEE, că clauzele abuzive, cuprinse într-un contract încheiat între un consumator și un profesionist, mi sunt obligatorii pentru consumator.

Reclamantul evidențiază că la 27.06.2014 Republica Moldova a semnat acordul de asociere cu Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014.

Titlul III, Capitolul V, art. 40 a Acordului de asociere prevede protecția consumatorului Republica Moldova realizează apropierea legislației sale naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale menționate în anexa IV la prezentul acord, în conformitate cu dispozițiile din anexa respectivă.

Conform anexei IV, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația de următoarea legislație a UE și de următoarele instrumente internaționale în termenele stipulate - Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Calendar: dispozițiile acestei directive se pun în aplicare în termen de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Astfel, legislația UE în materie de protecție a consumatorului sunt acte internaționale care au prioritate de orice reglementare internă.

Totodată este obligatorie și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene deoarece este o jurisprudența ce derivă din Directiva Consiliului Comunităților Europene 93/13/CE iar în situația în care RM prin lege s-a obligat să transpună în legislația națională Directivele UE, transpunerea și aplicarea nu poate fi contrar juris prudenței Curții Justiție a Uniunii Europene.

Reclamantul menționează faptul că analizând conținutul, natura contractelor, specificul activității pârâtului cert reiese că Melnîc Ion are calitatea incontestabilă de consumator, de unde rezultă și garanțiile reclamantului ca consumator și protecția împotriva clauzelor abuzive, respectiv protecția consumatorului face parte din principiile fundamentale ale legislației RM conform art. 6, lit. (a) a Legii privind protecția consumatorului.

Reclamantul consideră că contractele de credit sunt de adeziune, tipizate, clauzele acestora nu au fost și nu pot fi negociate dat fiind faptul că activitatea de bază a pârâților este acordarea creditelor către consumatori.

Indică faptul că pârâții au calitatea incontestabilă de profesionist în raport cu reclamantul, deoarece activitatea acestora este reglementată de Legea privind organizațiile de creditare nebancară nr. 16.03.2018, sunt participanți profesioniști la piața financiară nebancară și sunt incluse în registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate, fapt confirmat prin extrasele anexate.

Referitor la argumentele de fapt și de drept privind nulitate absolută de protecție a pct. 3.3.4, 3.3.6 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 indică următoarele circumstanțe.

Conform pct. 3.3.4 a contractului de credit, consumatorului i-a fost impus un comision dc acordare a creditului de 2,5% din suma creditului ce constituie 62 500 lei fără a indica modalitatea de calcul, care este formula, comision ce contravine art. 874, art.1069 alin. 4, art. 1072 alin. (I) a Codului Civil, art. 1 al Legii protecției consumatorului și formulei de calcul stabilit de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012.

Conform pct. 3.3.6 a contractului de credit, consumatorului i-a fost impus un comision de administrare lunară de 0,3% din suma creditului care în total constituie 457 750 lei adică fără a indica modalitatea de calcul, care este formula, comision ce contravine art. 874, 1069 alin. 6, art. 1072 alin. (1) a Codului Civil, art. 1 al Legii protecției consumatorului și formulei de calcul stabilit de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012.

Aceste sume (62 500 lei comision + 457 750 lei) care în total constituie 520 250 lei, nu sunt altceva decât dobânzi ascunse, menite să inducă în eroare consumatorul pentru a-l determina la încheierea contractului cu o dobândă aparent rezonabilă de 18% anual, dar în realitate dobânda este mult mai mare decât cea pe care consumatorul o percepe la semnarea contractului datorită acestor așa numite comisioane.

Respectiv aceste sume chiar dacă formal sunt percepute pentru „servicii” diferite, ele urmează a fi apreciate în cumul.

Din conținutul contractului, comisionul de acordare nu este definit și aparent se înțelege că este o sumă chipurile plătită pentru prestarea unor servicii în procesul de acordare creditului fără a indica în ce constă aceste servicii de care ar beneficia consumatorul.

Din conținutul contractului, comisionul de administrare nu este definite și aparent se înțelege că este o sumă chipurile plătită pentru administrarea creditului fără a fi indicat în ce constă așa numita administrare.

Astfel, procesarea și acceptarea cererilor de credit pe care le oferă pârâtul face parte din firescul activității, care este unul profesionist, iar costurile ce apar în legătură cu aceste „servicii” urmează a fi acoperite prin perceperea dobânzilor având în vedere caracterul oneros al contractului de credit, iar pârâtul nu poate justifica obiectiv de ce sunt necesare așa numitele comisioane, adică nu sunt altceva decât o dobândă contractuală mascată.

Conform art. 12 Cod Civil, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

Codul Civil nu prevede limitele acestui comision indicat la art. 1765, dar acest fapt nu permite pârâtului să impună orice procent pe care îl consideră necesar și care chipurile ar fi fost negociat cu consumatorul, iar caracterul comisionului trebuie să fie rezonabil pentru a asigura un just echilibru în drepturile și obligațiile părților și să nu genereze îmbogățirea fără justă cauză, dreptul stabilit de art. 1765 este limitat de principiului fundamental buna credință.

Evidențiază că reclamantul și pârâtul ar fi „negociat" un comision de 10000% anual, acest fapt nu poate acoperi chestiune că comisionul de 10000% este ilegal, nerezonabil iar legea nu prevede expres plafonul comisioanelor.

Astfel, reclamantul consideră că comisioanele au un caracter abuziv ilegal care se manifestă ca o dobândă contractuală mascată.

Mai mult, art. 14 Cod Civil la fel nu este aplicabil în speță deoarece indiferent de circumstanțele în care a fost încheiat contractul în cazul în care actul conține clauze ilegale ele nu pot fi menținute și nu pot fi acoperite reieșind din art. 328 Cod Civil.

Conform art. 1069 art. 4 al Codului Civil, în contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist.

Contractul semnat de părți este un contract cadru tipizat, clauzele fiind prestabilite unilateral de pârât fără ca reclamantul să poate influența schimbarea lor, iar simpla informare despre condițiile contractuale nu echivalează cu negocierea acestuia.

Conform Recomandării CSJ nr. 13 din 01.11.2012 Privind relația rezonabilă dintre dobânzile practicate pe piața financiară nonbancară și rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, instanța de judecată va considera rezonabilă rata dobânzii calculată conform sumei următoarelor componente: ... 3) cheltuielile suportate de creditor și costurile aferente menținerii rezervei instituționale, de aproximativ 4-5%.

Comisionul este deja este inclus în costul creditului, deoarece reieșind din formula stabilită de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012 acele 5% din dobânda aferentă constituie diferite cheltui el i/comisioane, iar în speță pârâtul a impus consumatorului comisioane suplimentare față de cele existente incluse în cuantumul dobânzii aferente ce duce la o îmbogățire nejustificată, respectiv comisioanele sunt clauze abuzive.

Astfel, în concluzie clauza privind comisionul nu a fost negociată individual reieșind din caracterul specific a genului de activitate a Pârâtului deoarece este profesionist față de reclamant, iar reclamantul nu a avut posibilitatea să negocieze sau să influențeze această clauză reieșind din prevederile art. 1069 art. 4 Cod Civil.

Procedura la care va face trimitere pârâtul nu poate fi admisă ca o *„negociere "* deoarece este o chestiune formală și o condiție impusă consumatorului pentru a fi acordat creditul, iar în realitate o negociere nici nu a existat reieșind din prevederile art. 1069 alin. (4) Cod Civil.

Această rațiune derivă din poziția de inferioritate economica, juridică și tehnică a consumatorului în raport cu Pârâtul, inferioritate care se manifesta atât în ceea ce privește puterea de negociere, cât și în ceea ce privește nivelul de informare.

Această situație la pus pe consumator în postura de a adera la condițiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor.

Reclamantul evidențiază ca această clauze sunt abuzive deoarece creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, or acest comisioane nu sunt definite clar, nu este clar indicat scopul lor, consumatorul achită servicii exorbitante în sumă de 520 250 lei fără a obține o contraprestație.

Reclamantul indicând prevederile art.1072 alin. (1), art. 327 alin. (1), 329 alin. (1) Cod Civil consideră că este absolut imposibil că s-au respectat principiile fundamentale ale legislației RM în situația în care un oarecare comision constituie 520 250 lei.

Caracterul semnificativ al dezechilibrului rezultă dintr-un simplu calcul matematic, or comisioanele fiind deja incluse în dobânda aferentă, pârâtul suplimentar mai stabilește comisioane totale de 520 250 lei pentru tot același scop și este evident că astfel de „comisioane" este în detrimentul reclamantului creând îmbogățirea fără justă cauză a pârâtului.

Argumentele de fapt și de drept privind nulitate absolută de protecție a pct. 3.3.7 al contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022

Conform contractului de credit, consumatorului i-a fost impusă o penalitate de 0,5 % din soldul restant a creditului pentru fiecare zi de întârziere ce constituie 182,5% anual.

Astfel, penalitate de 0,5 % pe zi, creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiilor părților deoarece nu este proporțională cu eventualul prejudiciu a pârâtului.

În concluzie clauza privind penalitatea nu a fost negociată individual reieșind din caracterul specific a genului de activitate a reclamantului deoarece este profesionist față de pârât, iar pârâtul nu a avut posibilitatea să negocieze sau să influențeze această clauză. Această rațiune derivă din poziția de inferioritate economica, juridică și tehnică a consumatorului în raport cu pârâtul, inferioritate care se manifesta atât în ceea ce privește puterea de negociere, cât și în ceea ce privește nivelul de informare.

Această situație îl pune pe consumator în postura de a adera la condițiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor.

Argumentele de fapt și de drept privind nulitate absolută de protecție a anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr. 1 cu dobânda de 23% la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care suma creditului depășește 2 437 500 lei, iar dobânda aferentă este calculată din suma ce depășește 2 437 500 lei.

Conform pct. 3.3.4 al contractului, pentru primirea sumei creditului, debitorului i se va reține un comision unic nerambursabil de 2,5% din suma creditului cea ce constituie 62500 lei.

Reclamantul evidențiază că conform anexelor nr. 1, trebuie să restituie suma creditului de 2 500 000 lei pe când efectiv a fost acordată suma de 2 437 500 lei, dat fiind faptul că 62 500 lei au fost reținuți ca comision, respectiv dobânda aferentă se calculează doar asupra creditului acordat de 2 437 500 lei.

Astfel, reclamantul a reprodus graficul anexelor nr. 1 ale contractului, de unde reiese că dobânda aferentă totală pe întreaga perioadă constituie - 1.537.941,15 lei.

Evidențiază că dobânda finală conform graficului stabilit de pârât este în detrimentul consumatorului deoarece profesionistul se îmbogățește nejustificat cu 93 278,70 lei.

Argumentele de fapt și de drept privind nulitate absolută de protecție a pct. 1.8 a contractului de credit nebancar nr. 20400006936 din 20.02.2020, nr. 21400015689 din 09.04.2021 si nr. 21400050014 din 12.10.2021.

Conform pct. 1.8 al contractelor de credit, consumatorului i-a fost impus un comision de 0,3% lunar din soldul creditului restant tară a indica modalitatea de calcul, care este formula, comision ce contravine art. 874, 1069 alin. 4, art. 1072 alin. (1) Cod Civil, art. 1 a Legii protecție consumatorului și formulei de calcul stabilit de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012.

Conform pct. 1.8 al contractelor de credit din 09.04.2021 și 12.10.2021 consumatorului i- a fost impus suplimentar șt un comision de 7000 lei și 0,45% din valoarea creditului adică 6030 lei fără a indica modalitatea de calcul, care este formula, comision ce contravine art. 874, 1069 alin. 6, art. 1072 alin. (1) a Codului Civil, art. I a Legii protecție consumatorului și formulei de calcul stabilit de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012.

Aceste sume, nu sunt altceva decât dobânzi ascunse, menite să inducă în eroare consumatorul pentru a-l determina la încheierea contractului cu o dobândă aparent rezonabilă de dar în realitate dobânda este mult mai mare decât cea pe care consumatorul o percepe Ia semnarea contractului datorită acestor așa numite comisioane.

Respectiv aceste sume chiar dacă formal sunt percepute pentru „servicii” diferite, ele urmează a fi apreciate în cumul.

Din conținutul contractului, comisioanele nu sunt definite și aparent se înțelege că este o sumă chipurile plătită pentru prestarea unor servicii în procesul de acordare creditului fără a indica în ce constă aceste servicii de care ar beneficia consumatorul.

Astfel, procesarea și acceptarea cererilor de credit pe care le oferă pârâtul face parte din firescul activității, care este unul profesionist, iar costurile ce apar în legătură cu aceste „servicii” urmează a fi acoperite prin perceperea dobânzilor având în vedere caracterul oneros al contractului de credit, iar pârâtul nu poate justifica obiectiv de ce

sunt necesare așa numitele comisioane, adică nu sunt altceva decât o dobândă contractuală mascată.

Codul Civil nu prevede limitele acestui comision indicat la art. 1765, dar acest fapt nu permite pârâtului să impună orice procent pe care îl consideră necesar și care chipurile ar fi fost negociat cu consumatorul, iar caracterul comisionului trebuie să fie rezonabil pentru a asigura un just echilibru în drepturile și obligațiile părților și să nu genereze îmbogățirea fără justă cauză, dreptul stabilit de art. 1765 este limitat de principiului fundamental buna credință.

Reclamantul evidențiază că exem: reclamantul și pârâtul ar fi „negociat" un comision de 10000% anual, acest fapt nu poate acoperi chestiune că comisionul de 10000% este ilegal, nerezonabil iar legea nu prevede expres plafonul comisioanelor.

Astfel, reclamantul consideră că comisioanele au un caracter abuziv ilegal care se manifestă ca o dobândă contractuală mascată.

Contractul semnat de părți este un contract cadru tipizat, clauzele fiind prestabilite unilateral de Pârât fără ca reclamantul să poate influența schimbarea lor, iar simpla informare despre condițiile contractuale nu echivalează cu negocierea acestuia.

Comisionul este deja este inclus în costul creditului, deoarece reieșind din formula stabilită de Recomandarea CSJ nr. 13 din 01.11.2012 acele 5% din dobânda aferentă constituie diferite cheltuieli/comisioane, iar în speță pârâtul a impus consumatorului comisioane suplimentare față de cele existente incluse in cuantumul dobânzii aferente ce duce la o îmbogățire nejustificată, respectiv comisioanele sunt clauze abuzive.

Astfel, în concluzie clauza privind comisionul nu a fost negociată individual reieșind din caracterul specific a genului de activitate a Pârâtului deoarece este profesionist față de reclamant, iar reclamantul nu a avut posibilitatea să negocieze sau să influențeze această clauză reieșind din prevederile art. 1069 alin. (4) Cod Civil.

Procedura la care va face trimitere pârâtul nu poate fi admisă ca o "negociere" deoarece este o chestiune formală și o condiție impusă consumatorului pentru a fi acordat creditul, iar în realitate o negociere nici nu a existat reieșind din prevederile art. 1069 alin. (4) Cod Civil.

Această rațiune derivă din poziția de inferioritate economica, juridică și tehnică a consumatorului în raport cu pârâtul, inferioritate care se manifesta atât în ceea ce privește puterea de negociere, cât și în ceea ce privește nivelul de informare.

Această situație l-a pus pe consumator în postura de a adera la condițiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor.

Reclamantul evidențiază ca această clauze sunt abuzive deoarece creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, or aceste comisioane nu sunt definite clar, nu este clar indicat scopul lor, consumatorul achită servicii exorbitante fără a obține o contraprestație.

Indică că la contractul din 20.02.2020, valoarea totală a comisioanelor este de 78376,09 lei, la contractul din 09.04.2021 valoarea totală a comisioanelor este de 7000 + 62609,60, iar la contractul din 12.10.2021 valoarea totală a comisioanelor este de 6030 + 54924,23

Caracterul semnificativ al dezechilibrului rezultă dintr-un simplu calcul matematic, or comisioanele fiind deja incluse în dobânda aferentă, pârâtul suplimentar mai stabilește comisioane pentru tot același scop și este evident că astfel de „comisioane" sunt în detrimentul Reclamantului creând îmbogățirea fără justă cauză a pârâtului.

Argumentele de fapt și de drept privind nulitate absolută de protecție a pct. 1.9 a contractului de credit nebancar nr. 20400006936 din 20.02.2020, nr. 21400015689 din 09.04.2021 si nr. 21400050014 din 12.10.2021.

Conform contractelor de credit, consumatorului i-a fost impusă o penalitate de 1 % din soldul restant a creditului pentru fiecare zi de întârziere ce constituie 365% anual.

Astfel, penalitate de 1 % pe zi, creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiilor părților deoarece nu este proporțională cu eventualul prejudiciu a pârâtului.

Astfel, în concluzie clauza privind penalitatea nu a fost negociată individual reieșind din caracterul specific a genului de activitate a Reclamantului deoarece este profesionist față de Pârât, iar pârâtul nu a avut posibilitatea să negocieze sau să influențeze această clauză.

Această rațiune derivă din poziția de inferioritate economica, juridică și tehnică a consumatorului în raport cu pârâtul, inferioritate care se manifesta atât în ceea ce privește puterea de negociere, cât și în ceea ce privește nivelul de informare.

Această situație îl pune pe consumator în postura de a adera la condițiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor.

Reclamantul invocă că în rezultatul acțiunilor pârâților a avut de suferit și un prejudiciu moral, manifestat și prin starea de frustrare, stres, atitudinea pârâților, implicit prin timpul consumat în cadrul procedurilor civile, situație ce a creat disconfort emoțional evident și nu este necesar de a fi confirmat.

Reclamantul invocă că evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea prețului suferințelor fizice și psihice, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sociale a părții vătămate cât și frecvența acțiunilor ilegale.

Ținând cont de întinderea suferințelor cauzate reclamantului, consideră că suma de 10000 lei din contul OCN „Microinvest" SRL și 50000 lei din contul OCN „Mikro Kapital Company" SRL este în măsură de a atenua suferințele cauzate, este proporțională și suficientă pentru a compensa retrăirile, frustrările și disconfortul moral-psihologic cauzat prin acțiunile pârâților.

În final, reclamantul menționează că contractele de credit sunt contracte de adeziune, prevederile căruia nu au fost negociate cu consumatorul reclamant, negocierea fiind rezumată doar la faptul „or semnezi or nu semnezi”.

Faptul că contractele au fost executat total sau parțial de consumator nu echivalează cu acceptarea integrală a conținutului acestora din moment ce ele conțin clauze abuzive care nu pot fi negociate de consumator.

Faptul că Melnic Ion a semnat unele acte ce atestă că până la semnare s-a negociat conținutul, acest fapt nu echivalează cu negocierea, nulitatea absolută nu poate fi acoperită chiar și prin semnătură reclamantului.

Reieșind din cele menționate și în conformitate cu art. 6 CEDO, Directiva 93/13/CEE, art. 327 - 334, art.874, art.1066 - 1081 ale Codului Civil al RM, a Legii privind protecția consumatorului solicită admiterea acțiunii în sensul declarat.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei reprezentatul reclamantului a depus mai multe cereri de concretizare, totodată Vera Melnic a depus cerere de intervenire în calitate de intervenient principal, astfel solicitând :

- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 al contractului de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 al contractului de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 al contractului de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 al contractului de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 al contractului de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.9 al contractului de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021.
- Să fie dispusă încasarea forțată din contul OCN „Microinvest” SRL în beneficiul reclamantului a sumei de 10 000 lei cea ce constituie echivalentul bănesc a prejudiciului moral suferit de reclamant ca urmare a constatării caracterului abuziv a clauzelor contractelor de credit nebancar nr. 20400006936, 21400015689, 21400050014.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct.1.2 lit d) al contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.4 al contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.6 al contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.7 al contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.

- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr. 1 cu dobânda de 23% la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care suma creditului depășește 2437500 lei.
- Să fie constatată nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr. 1 cu dobânda de 23% la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care dobânda aferentă este calculată din suma creditului ce depășește 2437500 lei.
- Să fie constatată nulitatea absolută a cererii nr. 122/2023 din 27.03.2023 privind rambursarea anticipate a creditului.
- Să fie constatată nulitatea absolută a cererii nr. 123/2023 din 27.03.2023 privind rambursarea anticipate a creditului.
- Să fie constatată nulitatea absolută a cererii nr. 124/2023 din 27.03.2023 privind rambursarea anticipate a creditului.
- Să fie constatată nulitatea absolută a cererii nr. 122/2023 din 27.03.2023 privind rambursarea anticipate a creditului.
- Să fie constatată nulitatea absolută a avizului de executare a gajului nr. 125/2023 din 27.03.2023
- Să fie constatată nulitatea absolută a avizului de executare a gajului nr. 126/2023 din 27.03.2023
- Să fie constatată nulitatea absolută a avizului de executare a gajului nr. 127/2023 din 27.03.2023
- Să fie constatată nulitatea absolută a avizului de executare a gajului nr. 128/2023 din 27.03.2023
- Să fie dispusă încasarea forțată din contul OCN „Mikro Kapital Company” SRL în beneficiul reclamantului a sumei de 50 000 lei cea ce constituie echivalentul bănesc a prejudiciului moral suferit de reclamant ca urmare a constatării caracterului abuziv a clauzelor contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022.
- Să fie dispusă încasarea din contul pârâților în beneficiul lui Melnic Ion a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Melnic Ion, intervenient principal Melnic Vera către OCN „Mikro Kapital Company” SRL, OCN „Microinvest” SRL, intervenient accesoriu „Mivegai” SRL, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare privind constatarea nulității absolute a clauzelor, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Melnic Ion, Melnic Vera în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 2 100 (două mii una sută) lei.

S-a anulat măsura de asigurare a acţiunii aplicată prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-23117381-12-2-14082023-1 din 03 mai 2024.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 13 mai 2025, Melnic Ion și Melnic Vera au depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, în sensul formulat.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, Melnic Ion și Melnic Vera prin intermediul reprezentantului lor, avocatul Savva Alexandru au invocat că hotărârea contestată este ilegală și netemeinică, întrucât instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material, inclusiv normele europene obligatorii în materia protecției consumatorilor, nu a stabilit toate circumstanțele relevante ale cauzei și nu a examinat cauza în fond sub aspectul caracterului abuziv al clauzelor contractuale. Potrivit apelanților, instanța de fond a respins cererea exclusiv în baza concluziei greșite că aceștia nu ar avea calitatea de consumatori în raporturile juridice cu OCN „Mikro Kapital Company” SRL și OCN „Microinvest” SRL, concluzie care contravine realității faptice și cadrului legal aplicabil.

Apelanții arată că obiectul cererii de chemare în judecată îl constituie constatarea nulității absolute de protecție a clauzelor abuzive inserate în contractele de credit încheiate cu OCN „Microinvest” SRL și OCN „Mikro Kapital Company” SRL, iar respingerea acțiunii pe motivul lipsei calității de consumator echivalează cu lipsirea lor de protecția juridică specială instituită de Codul civil, Legea nr. 202/2013 și Directiva 93/13/CEE. În opinia apelanților, o asemenea abordare contravine atât dreptului intern, cât și obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova.

Apelanții subliniază că, prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112/2014, statul moldovean și-a asumat obligația de a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și de a aplica efectiv Directiva 93/13/CEE privind clauzele abuzive. În acest sens, instanța națională este obligată să interpreteze și să aplice dreptul intern în conformitate cu dreptul Uniunii Europene și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, inclusiv din oficiu, obligație pe care instanța de fond a ignorat-o complet.

Referindu-se la calitatea de consumator, apelanții susțin că instanța de fond a dedus în mod eronat scopul profesional al creditelor exclusiv din formulări standard inserate în contracte, fără a analiza situația juridică reală și fără a administra probe

privind utilizarea efectivă a fondurilor. Se arată că simpla menționare în contract a unui scop generic sau indicarea unei surse de venit nu constituie probă a destinației profesionale a creditului și nu poate conduce automat la excluderea calității de consumator.

Apelanții invocă faptul că OCN „Microinvest" SRL a aplicat în mod expres Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, a calculat și indicat dobânda anuală efectivă (DAE), a emis informații precontractuale conforme acestei legi și a acordat dreptul de revocare în termen de 14 zile. Toate aceste elemente sunt instituții juridice aplicabile exclusiv raporturilor cu consumatorii, iar respectarea lor demonstrează recunoașterea implicită a calității de consumator a lui Melnic Ion. În opinia apelanților, instanța de fond a ignorat aceste circumstanțe relevante.

În ceea ce privește raporturile cu OCN „Mikro Kapital Company" SRL, apelanții susțin că instanța de fond a omis aplicarea art. 3 Cod civil, potrivit căruia o persoană fizică are calitatea de consumator în raport cu un profesionist. Se arată că organizațiile de creditare nebancară sunt, prin definiție legală, profesioniști, iar această calitate rezultă atât din Legea nr. 1/2018, cât și din Legea nr. 192/1998. Prin urmare, Melnic Ion este consumator, iar Melnic Vera beneficiază de protecția consumatorului inclusiv în calitate de fidejusor și debitor ipotecar.

Apelanții mai susțin că, chiar și în ipoteza în care s-ar admite existența unei duble calități a lui Melnic Ion, de profesionist și consumator, devin aplicabile dispozițiile art. 3 alin. (3) Cod civil, potrivit cărora persoana este considerată consumator atunci când recunoașterea acestei calități îi conferă o protecție juridică sporită. Or, în speță, această protecție este indispensabilă pentru aplicarea nulității de protecție a clauzelor abuzive.

Evidenţiază că pct. 1.1 lit. (d) a contractului din 29.04.2022 nu este aplicabil şi contravine legislaţiei şi anume art. 5 alin. (3) a Legii nr. 1/2018.

Referitor la clauzele contractuale privind comisioanele percepute de OCN „Microinvest" SRL, apelanții susțin că pct. 1.8 din contractele de credit instituie comisioane de acordare, administrare și monitorizare care, în realitate, reprezintă dobânzi mascate. Se arată că aceste comisioane sunt stabilite arbitrar, fără indicarea unei formule clare de calcul și fără existența unei contraprestații reale, fiind percepute pentru activități care fac parte din obligațiile legale și profesionale ale creditorului.

Apelanții dezvoltă argumentul că perceperea cumulativă a dobânzii contractuale și a comisioanelor pentru aceleași activități creează un dezechilibru contractual semnificativ, contrar bunei-credințe, și conduce la majorarea artificială a costului creditului. Se invocă Recomandarea CSJ nr. 13/2012, precum și jurisprudența constantă a instanțelor naționale privind caracterul abuziv al comisioanelor nejustificate.

În ceea ce privește clauzele penale prevăzute la pct. 1.9 din contractele de credit încheiate cu OCN „Microinvest" SRL, apelanții arată că penalitatea de 1% pe zi din

soldul restant este vădit excesivă și disproporționată, echivalând cu o sancțiune de 365% anual. Se susține că o asemenea penalitate nu este justificată prin prejudiciul suferit, nu este negociată individual și creează un dezechilibru contractual grav în detrimentul consumatorului.

La caz, clauzele privind penalitatea nu au fost negociate individual reieşind din caracterul specific a genului de activitate a OCN „Mikro Kapital Company" SRL/profesionist faţă de împrumutat şi fidejusor, iar consumatul nu a avut posibilitatea să negocieze sau să influenţeze această clauză, reprezentând un abuz din partea agentului economic, defavorizând consumatorul, care este partea mai vulnerabilă a raportului juridic.

Apelanții subliniază că neaplicarea efectivă a penalității de către creditor nu înlătură caracterul abuziv al clauzei, întrucât aceasta produce efecte juridice și poate fi valorificată oricând. Prin urmare, se impune constatarea nulității absolute de protecție a acesteia, cu efect retroactiv.

Referitor la contractele încheiate cu OCN „Mikro Kapital Company" SRL, apelanții contestă clauza de excludere a aplicării Legii nr. 202/2013, arătând că aceasta contravine normelor imperative ale art. 5 alin. (3) din Legea nr. 1/2018. Se susține că o asemenea clauză este lovită de nulitate absolută virtuală, fiind inadmisibilă derogarea contractuală de la norme imperative.

De asemenea, apelanții contestă clauzele privind comisionul de acordare și comisionul de administrare lunară, arătând că acestea reprezintă dobânzi mascate, sunt disproporționate în raport cu suma creditului, nu sunt justificate printr-o contraprestație reală și conduc la un cost excesiv al creditului.

În final, apelanții conchid că instanța de fond a aplicat greșit legea, a ignorat normele imperative privind protecția consumatorului, a refuzat examinarea fondului cauzei și a pronunțat o hotărâre nelegală. În aceste condiții, solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii atacate și rejudecarea cauzei cu constatarea nulității absolute de protecție a clauzelor contractuale contestate.

Melnic Ion invocă că în rezultatul acţiunilor OCN „Mikro Kapital Company" SRL şi O.C.N „Microinvest" SRL a avut de suferit şi un prejudiciu moral, manifestat şi prin starea de frustrare, stres, atitudinea pârâţilor, implicit prin timpul consumat în cadrul procedurilor civile, situaţie ce a creat disconfort emoţional evident şi nu este necesar de a fi confirmat.

Ion Melnic invocă că evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea preţului suferinţelor fizice şi psihice, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecinţelor negative ale prejudiciului şi implicaţiilor acestora pe toate planurile vieţii sociale a părţii vătămate cât şi frecvenţa acţiunilor ilegale.

Ţinând cont de întinderea suferinţelor cauzate lui Ion Melnic, consideră că suma de 10000 lei din contul OCN „Microinvest" SRL şi 50 000 lei din contul OCN „Mikro Kapital Company" SRL este în măsură de a atenua suferinţele cauzate, este

proporţională şi suficientă pentru a compensa retrăirile, frustrările şi disconfortul moral-psihologic cauzat prin acţiunile pârâţilor.

Totodată apelanții susțin că au suportat cheltuieli judiciare ce ţine de obţinerea extraselor din Registrul persoanelor juridice pe OCN „Mikro Kapital Company" SRL şi OCN „Microinvest" SRL în mărime de 220 lei.

Pretenţiile respective sunt strict legate de pretenţiile ce ţine de constatarea nulităţii absolute de protecţie a clauzelor contractuale abuzive.

Astfel, indică că în cadrul procesului apelanţii au suportat cheltuieli de asistenţă juridică în sumă de 25000 lei, fapt confirmat prin bonul de încasare anexat la dosar cât şi raportul avocatului privind activitatea depusă, respectiv cheltuielile de asistenţă juridică sunt reale şi necesare.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimaților și intervenienților accesorii, cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 24 octombrie 2025, OCN „Mikro Kapital Company" SRL prin intermediul reprezentantului său, avocatul Bargan Valeriu a depus referința asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat.

La 7 noiembrie 2025 și OCN „Microinvest" SRL a depus referința asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 24 aprilie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 13 mai 2025 (f.d. 37 vol.III), Comletul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelanților Melnic Ion și Melnic Vera, avocatul Savva Alexandru a susținut apelul în sensul declarat. A solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sesnul declarat.

Reprezentantul intimatei OCN „Microinvest" SRL, Tcaci Gabriel, în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Apelanții Melnic Ion și Melnic Vera, intimata OCN „Mikro Kapital Company" SRL, intervenientul accesoriu SRL „Mivegai" și autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare în ședința de judecată a instanței de apel nu s-au

prezentat, procedura de citare a fost respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa părților care nu s-au prezentat. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile părților pe dosar, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea

Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Instanța de apel reține că, la 11 august 2023, Melnic Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată concretizată ulterior, intervenient principal Melnic Vera către OCN „Mikro Kapital Company" SRL, OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu „Mivegai" SRL, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare privind constatarea nulității absolute a clauzelor, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii depuse de Melnic Ion, intervenient principal Melnic Vera către OCN „Mikro Kapital Company" SRL, OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu „Mivegai" SRL, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare privind constatarea nulității absolute a clauzelor, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

A încasat în mod solidar de la Melnic Ion, Melnic Vera în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 2 100 (două mii una sută) lei.

A anulat măsura de asigurare a acţiunii aplicată prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-23117381-12-2-14082023-1 din 03 mai 2024.

Conform art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În acord cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În sensul art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.

Din lucrările cauzei rezultă că la 20 februarie 2020, între OCN „Microinvest” SRL în calitate de creditor și „Mivegai” SRL în persoana administratorului Melnic Ion, Melnic Ion și Melnic Vera, denumiți grup de clienți aflați în legătură (debitori) a fost încheiat Acord Cadru 397, obiectul căruia l-a constituit un acord prin care creditorul stabilește în favoarea grupului de clienți aflați în legătură, un plafon al expunerii, din cadrul căruia se pot oferi credite nebancare oricărui debitor dina cest grup, în condiții generale determinate, precum și în condiții particulare, iar debitorul care a beneficiat de credit se obligă să restituie creditorului mijloacele utilizate, să plătească dobânda și alte plăți aferente prezentului acord și anexei.(f.d.17, vol I.)

Astfel, la 20.02.2020, între Melnic Ion și OCN „Microinvest” SRL a fost încheiat contractul de credit nr. 20400006936. Suma totală a creditului constituind 500 000 lei pe un termen de 84 luni cu data scadenței conform graficului la 15.03.2027.

În pct. 1.3 al contractului nominalizat fiind indicat scopul creditului : refinanțarea obligațiilor pecuniare existente, rezultate din Contractul nr. S150052/489 din 12.03.2015, Contractul nr. S160130/489 din 25.07.2016 și Contractul nr. S150108/489 din 04.06.2015 acordate de BC Moldova Agroindbank către Melnic Vera (f.d 21, vol. I).

Ulterior la 09.04.2021, între Melnic Ion și OCN „Microinvest” SRL a fost încheiat contractul de credit nr. 21400015689 pe un termen de 36 luni. Suma creditului constituie 1031000 lei, cu termen final de achitare conform graficului de achitare la 08.04.2024 (f.d.26-28, vol. I).

În pct. 1.3 al contractului nominalizat fiind indicat scopul creditului: refinanțarea credite active MI nr 19170015052, 19170025918, 19170047125, 2040032395, 20400045017 și procurare de cafea în asortiment.

De asemenea la 12.10.2021, Melnic Ion și OCN „Microinvest” SRL au încheiat contractul de credit nr. 21400050014 pe un termen de 25 luni. Suma creditului constituie 1 340 000 lei, cu termen final de achitare conform graficului de achitare la 07.11.2023 (f.d. 30-32, vol.II).

Potrivit pct.1.3, scopul creditului fiind indicat refinanțare credite active MI nr. 20400008736, 20400021639 și procurarea cafea la asortiment.

La fel, din conținutul contractelor de credit indicate mai sus constată că, în. pct 1.9 părțile au prevăzut că pentru neachitarea în termen a creditului, creditorul este în drept să calculeze, iar debitorul să achite creditorului o penalitatea în mărime de 1.00 % din suma creditului restant , calculat pentru fiecare si de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data efectivă a plății.

Ca urmare, la 29.04.2022, Melnic Ion și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL au încheiat contractul de credit nebancar nr. 2202001165, iar în pct. 2.1 al contractului fiind menționat suma de 2 500 000 lei, pe un termen de 60 luni, iar scopul creditului: inițierea și dezvoltarea afacerii, achitarea anticipată a creditului nr. 21400015689, 21400050014, 20400006936 la OCN „Microinvest” SRL (f.d. 35, vol. I).

Din conținutul înscrisurilor anexate la materialele cauzei rezultă că la 01.12.2022, O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a emis o notificare către Melnic Ion prin care informează despre majorarea ratei dobânzii pentru credit cu 5 %. Rata nouă a dobânzii va intra în vigoare la data de 01.01.2023 și va fi aplicată la soldul creditului existent la data modificării (f.d 62, vol. I).

Ulterior la 27.03.2023, prin cererile nr. 122/2023, nr. 123/2023, 124/2023 O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a declarat toate plățile scadente și a solicitat debitorilor Melnic Ion, Melnic Vera și „Mivegai” SRL achitarea anticipată a creditului (f.d. 64-69, vol. I).

La 27.03.2023, O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL a emis avizele nr. 125/2023, 126/2023, 127/2023, 128/2023 de executare a dreptului de gaj (f.d. 70-77,vol. I).

Conform 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

În temeiul dispozițiilor art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Norma consacrată la art. 776 din Codul civil, stabilește că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În acord cu dispozițiile art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Iar, conform alin. (2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

La caz, consideră apelanții că contractele de credit încheiate cu „Microinvest” SRL și O.C.N „Mikro Kapital Company” SRL conțin un șir de clauze abuzive și ilegale, fiind pasibile de a fi anulate, invocând calitatea sa de consumatori.

Astfel, cu referire la argumentul părții apelante precum că ar avea calitate de consumator în prezentul litigiu, Completul judiciar reține că instanța de fond just a conchis reieșind din conținutul contractelor de credit încheiate între Melnic Ion, Melnic Vera, ”Mivegai” SRL în calitate de debitori și „„Microinvest” SRL și „Mikro Company” SRL în calitate de creditori, că scopul solicitării creditelor a fost indicat ca fiind refinanțarea, procurarea cafelii în asortiment, inițierea și dezvoltarea afacerii, achitarea anticipată a creditului.

Ca urmare, din conținutul înscrisurilor anexate la materialele cauzei s-a reținut că creditele au fost solicitate în scopul desfășurării activității de antreprenoriat și anume: procurarea ceai și cafea. Or, în speță au fost anexate copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, în care Melnic Ion este asociatul unic și administrator al „Mivegai” SRL, iar la obiectul principal activitate fiind indicat comerțul cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente, comerț cu amănuntul altor produse alimentare, în magazine specializate, etc.(f.d 178, vol. I).

Or, potrivit art. 3 din Codul civil, are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. (2) Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obține un profit din această activitate. (3) Persoana care, într-un raport juridic civil, corespunde atît dispoziţiilor alin.(1), cît şi dispoziţiilor alin.(2) se consideră consumator dacă recunoaşterea acestei calităţi îi oferă o anumită protecţie juridică, iar în celelalte cazuri persoana se consideră profesionist.

Art. 1 din Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13.03.2003, a dat noțiunea de „consumator" care este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Corespunzător și în art. 3 din Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se dă noțiunea de consumator - persoană fizică care intenţionează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori foloseşte produse şi servicii pentru necesităţi nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională.

În acest sens, au fost prezentate contractele de locațiune a spațiilor comerciale din piață cum ar fi contractul nr. 14 din 01.08.2020 încheiat între SRL „Vitalco" și SRL Mivegai, cu privire la închirierea spațiului comercial gheretă 11 și 14, contract de închiriere din 18.07.2020 încheiat între Tcaci Ana și SRL „Msicom Invest" SRL cu privire la închirierea spațiului comercial din str. *****, contractul de locațiune nr. 3-4-5 din 01.08.2020 încheiate între SRL „Vitalco" și Melnic Ion, cu privire la închirierea spațiului comercial gheretă 3-4-5 (f.d 182-188, vol. I).

De asemenea, la materiale cauzei au fost anexate și poze prin care se atestă cert, desfășurarea activității de antreprenoriat a reclamantului, iar scopul beneficierii creditelor ține de dezvoltarea afacerii. De asemnea, la materialele cauzei au fost anexate și copia patentelor de întreprinzător eliberate pe numele lui Melnic Ion, Melnic Vera, iar în rubrica genul activității de întreprinzător fiind indicat comerțul cu amănuntul la tarabe, tejghele, în chioșcuri, pavilioane și din autovehicule, iar la locul desfășurării activității fiind indicat ***** str. ***** Piața SRL Vitalco (f.d 179-180,vol. I).

De asemenea la materialele cauzei a fost prezentată și copia certificatului de înregistrare oficială pentru siguranța alimentelor eliberat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor SRL „Mivegai", iar la profilul activității acesteia fiind indicat comercializarea produselor alimentare de origine non animală (ceai, cafea, cacao, uleiuri vegetale, crup etc.) (f.d. 88, vol. II).

Mai mult, în cererea de acordare a creditului cât și în informația precontractuală din 09.04.2021 și 12.10.2021, este specificat produsul de creditare ales de debitor, care reprezintă Tipul de credit Business 3-84 luni; 200 001- 5 000 000 lei și respectiv Tipul de credit B. I 3-84 luni 200 001 - 4 000 000 lei, totodată fiind indicat ca sursă de venit -Afacere (f.d.47, 56, vol. II).

Prin urmare, instanța de apel menționează că contractele în discuție nu intră sub protecția consumatorului, întrucât apelanții au acționat în cadrul unei activități economice, profesionale sau în calitate de co-debitori/intervenienți ai unei entități economice SRL „Mivegai”.

Or, Legea privind protecția consumatorului prevede expres că protecția se aplică consumatorilor pentru contracte încheiate în afara activității lor profesionale, iar la caz apelanții au beneficiat de sume mari de credit și au participat la contracte complexe, inclusiv în ipostaza de fidejusori sau co-debitori, ceea ce depășește sfera protecției.

Cu referire la invocarea nulității absolute a clauzelor contractuale din contractele de credite nr. 20400006936 din 20.02.2020, pct. 1.8. și 1.9., din contractul de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021 a pct. 1.8. și 1.9., și din contractul de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021 a pct. 1.8. și pct. 1.9, instanța de apel menționează că și la acest aspect instanța de fond a apreciat corect normele legale și pertinente.

Potrivit prevederilor art.312 Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voinţa persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat. Intenţia de a produce efecte juridice se determină din declaraţia sau comportamentul persoanei, aşa cum ea a fost înţeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Conform art.992 Cod civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art.316 alin.(1) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică. În conformitate cu prevederile art.321 alin.(1 și 2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Art. 1763 Cod civil, stipulează că (1) Prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o

creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. (2) Contractul de credit se încheie în scris. (3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. (4) Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

Potrivit art. 1764 Cod civil, (1) Părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante. (2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobânzii decât în cazurile prevăzute de lege sau de contract. În cazul când contractul prevede dreptul băncii sau a organizației de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobânzii, aceasta se va efectua în funcţie de rata de bază a Băncii Naţionale, de rata inflaţiei și de evoluţia pieţei financiare bancare și nebancare, ţinându-se cont de principiul echităţii. (3) Creditorul îl va anunţa în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobânzii cu cel puţin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobânzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.

La caz, conform cererii debitorului Melnic Ion din 04.02.2020, acesta a solicitat un credit sub formă de mijloace bănești în sumă de 500 000 lei, pe un termen de 84 luni, drept sursă a veniturilor declarată fiind Afacere.

La 20.02.2020 între O.C.N. „Microinvest” SRL pe de o parte și Melnic Ion, pe de altă parte, a fost încheiat contractul de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020.

Conform pct. 1.8. din contractul de credit menționat, părțile de comun acord, ca rezultat al negocierii clauzelor acestora au convenit asupra la plata de către debitor, a următoarelor comisioane: - 0 % din valoarea totală a creditului și achitat de debitor la data acordării creditului din surse propria sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct. 1.2., pentru ce debitorul își exprimă acordul; - 0.30 % lunar, în prima zi a lunii, din soldul creditului curent și achitat conform graficului de rambursare.

Perceperea comisionului menționat este justificată de contraprestația oferită de Creditor în legătură cu utilizarea creditului de către Debitor, și anume notificarea prealabilă a debitorului prin SMS privind zilele de plată și întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate .ie debitor în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post terminale, deservirea Call-Centru și posibilitatea de a obține rapid răspuns la orice întrebare legată de creditul acordat, aprobarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare, examinarea bonității debitorului și acoperirea costurilor de accesare a Registrelor publice și a registrelor BIC (f.d. 21, vol. I).

Conform cererii debitorului Melnic Ion din 09.04.2021, acesta a solicitat un credit sub formă de mijloace bănești în sumă de 1 031 000 lei, pe un termen de 36

luni, drept sursă a veniturilor declarată fiind Afacere, cu un venit anual declarat de 1 310 000 lei.

Conform informației precontractuale din 09.04.2021, oferită către debitor, acestuia i-au fost aduse la cunoștință principalele caracteristici ale produsului de creditare ales și negociat între părți precum și toate costurile ce urmează a fi achitate de debitor.

Potrivit aceleiași informații precontractuale, Tipul creditului ales este Business, rata dobânzii 16.00 % anual, precum și costurile rezultate din contractul de credit sub formă de comision, în mărime de 7000 lei și 0.30 % lunar.

Totodată potrivit Declarației din 09.04.2021, debitorul Melnic Ion declară pe propria răspundere că, în scopul contractării unui credit de la O.C.N. „Microinvest" SRL, urmare a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate: i-a fost furnizată informația precontractuală, mi-au fost explicate caracteristicile esențiale ale produselor de creditare propuse (rata dobânzii, 23 numărul de comisioane, costurile creditului, condițiile rambursării anticipate, valoarea totală de plătit), i s-a oferit posibilitatea negocierii individuale a clauzelor contractuale din contractul de credit pe care intenționează să-l semneze și menționează că clauzele acestuia nu îl dezavantajează, fiind unele echitabile în raportul său cu creditorul.

La 09.04.2021 între O.C.N. „Microinvest" SRL pe de o parte, și Melnic Ion, pe de altă parte, ca rezultat al cererii debitorului, oferirii informațiilor precontractuale aferent produsului de creditare negociat, fapt confirmat prin declarația depusă de debitor, a fost încheiat contractul de creditare nr. 21400015689 din 09.04.2021.

Conform pct. 1.8. din contractul de credit menționat, părțile de comun acord, ca rezultat a negocierii clauzelor acestora au convenit asupra la plata de către debitor, a următoarelor comisioane :- 7000 lei din valoarea totală a creditului și achitat de debitor la data acordării creditului din surse propria sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct. 1.2.,pentru ce debitorul își exprimă acordul; 0.30 % lunar, care se calculează zilnic, din soldul creditului curent, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusive în ziua rambursării integrale a acestuia reieșind din baza de calul -anul 365/366 zile și numărul efectiv de zile de utilizare a părții respective din credit - se va achita în conformitate cu graficul de rambursare anexat la prezentul contract.

Perceperea comisionului menționat este justificată de contraprestația oferită de Creditor în legătură cu utilizarea creditului de către Debitor, și anume: notificarea prealabilă a debitorului prin SMS privind zilele de plată fi întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate de debitor în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post terminale, deservirea Call-Centru și posibilitatea de a obține rapid răspuns la orice întrebare legată de creditul acordat, aprobarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare, examinarea bonității debitorului și acoperirea costurilor de accesare a Registrelor publice și a registrelor BIC.

Conform cererii debitorului Melnic Ion din 07.10.2021, acesta a solicitat un credit sub formă de mijloace bănești în sumă de 1 340 000 lei, pe un termen de 25 luni, drept sursă a veniturilor declarată lor fiind - Afacere, cu un venit anual declarat de 1 400 000 lei.

Conform informației precontractuale din 12.10.2021, oferită către debitor, acestuia i-au fost aduse la cunoștință principalele caracteristici ale produsului de creditare ales și negociat între părți, precum și toate costurile ce urmează a fi achitate de debitor.

Potrivit aceleiași informații precontractuale, Tipul creditului ales este Business, rata dobânzii 16.00 % anual (fixă), precum și costurile rezultate din contractul de credit sub formă de comision, în mărime de 0.45 % unic și 0.30 % lunar.

Totodată potrivit Declarației din 12.10.2021, debitorul Melnic Ion declară pe propria răspundere că, „în scopul contractării unui credit de la O.C.N. „Microinvest" SRL, urmare a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate: i-a fost furnizată informația precontractuală, i-au fost explicate caracteristicile esențiale ale produselor de creditare propuse (rata dobânzii, numărul de comisioane, costurile creditului, condițiile rambursării anticipate, valoarea totală de plătit), i s-a oferit posibilitatea negocierii individuale a clauzelor contractuale din contractul de credit pe care intenționează să-l semneze și menționează că clauzele acestuia nu îl dezavantajează, fiind unele echitabile în raport cu creditorul".

La 12.10.2021 între O.C.N. „Microinvest" SRL pe de o parte, și Melnic Ion, pe de altă parte, ca rezultat al cererii debitorului, oferirii informațiilor precontractuale aferent produsului de creditare negociat, fapt confirmat prin declarația depusă de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021 (f.d.30, vol. II).

Conform pct. 1.8. din contractul de credit menționat, părțile de comun acord, ca rezultat al negocierii clauzelor acestora, au convenit asupra la plata de către debitor, a următoarelor comisioane: 0.45 % din valoarea totală a creditului și achitat de debitor la data acordării creditului din surse proprii sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct. 1.2. pentru debitorul își exprimă acordul; 0.30 % lunar, care se calculează zilnic, din soldul creditului curent, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusive în ziua rambursării integrale a acestuia reieșind din baza de calul - anul 365/366 zile și numărul efectiv de zile de utilizare a părții respective din credit - se va achita în conformitate cu graficul de rambursare anexat la prezentul contract.

Perceperea comisionului menționat este justificată de contraprestația oferită de Creditor în legătură cu utilizarea creditului de către Debitor, și anume: notificarea prealabilă a debitorului prin SMS privind zilele de plată și întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate de debitor în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post terminale, deservirea call- Centru și posibilitatea de a obține rapid răspuns la orice întrebare legată de creditul acordat,

aprobarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare, examinarea bonității debitorului și acoperirea costurilor de accesare a Registrelor publice și a registrelor BIC.

Ca urmare instanța de fond a reținut că, la încheierea contractului de credit, creditorul (organizația de creditare nebancară) poate prevedea încasarea unor comisioanele, taxe și orice alt tip de costuri, pe care trebuie să le suporte debitorul, în legătură cu încheierea contractului de credit.

Astfel după cum rezultă din înscrisurile anexate la material cauzei, înainte de încheierea contractelor de credite între O.C.N. „Microinvest" SRL și Melnic Ion, părțile au negociat clauzele contractuale, în special costurile aferente ale contractelor de credite, inclusiv comisioanele prevăzute la pct. 1.8.. Or, faptul negocierii clauzelor contractuale, cu referire inclusiv la comisioanele prevăzute de pct. 1.8., se atestă în însăși de contractele de credit semnate de către debitor, a cererilor de acordare a creditelor, informațiilor precontractuale precum și declarațiilor semnate de însăși debitor.

Cu referire la argumentul părții apelante precum că nu a făcut cunoștință cu conținutul acestora și precum că contractele nu au fost negociate, Completul judiciar statuează că acesta nu poate fi reținut, având în vedere probele prezentate la dosar.

În acest sens, debitorul a semnat cererile de acordare a creditelor, care conțin referire expresă la clauzele contractuale și la comisioanele percepute.

În toate cazurile, informația precontractuală a fost pusă la dispoziția debitorului, cu menționarea tuturor costurilor aferente creditului, inclusiv dobânzi și comisioane, tipul de credit și condițiile rambursării anticipate. Debitorul a semnat declarațiile prin care confirmă că a luat la cunoștință caracteristicile esențiale ale creditelor și că a avut posibilitatea de negociere a clauzelor, declarând totodată că acestea nu îl dezavantajează și sunt echitabile.

Mai mult, contractele de credit semnate între părți și anexele acestora reflectă consimțământul liber și informat al debitorului, conform art. 312 Cod civil. Negocierea și consimțământul exprimat fiind demonstrate prin documentele depuse, inclusiv graficul de rambursare, informațiile precontractuale și declarațiile debitorului, care confirmă acceptarea explicită a comisioanelor și a modului de calcul al acestora.

Tot aici, Completul judiciar relevă că prevederile pct. 1.8. și 1.9. din contractele de credit reprezintă acordul de voință valid al părților, iar perceperea comisioanelor și penalităților prevăzute de contract este justificată de contraprestațiile oferite de creditor, inclusiv servicii de administrare a creditului, notificări, call-center și analiză financiară.

Prin urmare, nu se poate reține nulitatea absolută a clauzelor menționate, deoarece consimțământul debitorului a fost valabil, exprimat în mod liber și informat, iar contractele au fost încheiate conform prevederilor legale aplicabile art. 312, 316, 321, 992 și 1763-1764 Cod civil.

Potrivit art. 328 alin (1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

Conform art. 329 Cod civil, în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). (2) Nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

În speță instanța de fondt corect a ajuns la concluzia că nu sunt aplicabile prevederile art. 5 alin.(3) a Legii cu privire la organizațiile de creditare nr. 1 din 16.03. 2018 cu privire la organizaţiile de creditare nebancară. Or, art. 5 alin.(3) a Legii cu privire la organizațiile de creditare nr. 1 din 16.03. 2018 statuează că, la desfăşurarea activităţii de creditare nebancară, organizaţiile de creditare nebancară respectă prevederile Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori şi ale legislaţiei cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi a finanţării terorismului.

În speță s-a constatat cert că reclamatul nu poate deține calitatea de consumator în cadrul contractelor de credit încheiate cu „Microinvest" SRL, or în conținutul acestor contracte fiind clar indicat că scopul solicitării creditelor fiind refinanțare, dezvoltarea afacerii, procurarea de cafea, etc.

În susținerea pretențiilor de nulitate a prevederilor pct. 1.8 al contractelor de credit indicate mia sus, partea reclamantă/apelantă a invocat prevederile art. 874, 1069 alin (4), și 1072 alin (1) Cod civil.

Astfel, art. 874 Cod civil, prevede că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. (2) Rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Potrivit art. 1069 alin. (4) Cod civil, în contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că:a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual;c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist.

Art. 1072 alin. (1) Cod civil, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

Ca urmare, prevederile art. 329, 1069 alin. (4) și 1072 alin. (1) Cod civil, care reglementează nulitatea clauzelor abuzive în contractele dintre un profesionist și un consumator, nu pot fi aplicate în speța de față. Aceste norme protejează exclusiv

consumatorii, prin recunoașterea dreptului lor de a invoca nulitatea clauzelor contractuale care îi dezavantajează considerabil, în detrimentul bunei-credințe. În cazul de față, Completul judiciar constată că partea reclamantă/apelantă nu a demonstrat că ar avea calitatea de consumator, iar obiectul contractelor de credit încheiate între O.C.N. „Microinvest" SRL și Melnic Ion, Melnic Vera, respectiv „Mivegai" SRL, a fost utilizat exclusiv pentru scopuri comerciale, iar partea apelantă nu a prezentat probe care să ateste contrariul, adică că sumele obținute ar fi fost destinate unui scop personal sau necomercial. Astfel, contractele de credit au fost utilizate conform celor stipulate în documentele semnate de părți: inițierea și dezvoltarea afacerii și procurarea de produse necesare desfășurării activității economice, precum ceai și cafea. Prin urmare, condițiile legale care ar permite invocarea nulității absolute a clauzelor contractuale în favoarea consumatorului nu sunt întrunite în acest caz.

Urmare a celor expuse, Completul judiciar constată că instanța de fond întemeiat a respins cerințele reclamatului cu privire la constatarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020, a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021, a pct. 1.8 a contractului de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021.

Referitor la invocarea de către reclamant a pretențiilor cu privire la nulitatea clauzelor cu privire la penalitate stabilite în pct. 1.9. din contractele de credite, s-au reținut următoarele.

Conform pct. 1.9. din contractul de credit nr. 20400006936 din 20.02.2020, pentru neachitarea în termen a creditului, Creditorul este în drept să calculeze, iar Debitorul ca achita Creditorului o penalitate în mărime de 1.00 % din suma creditului restant, calculat pentru fiecare întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data efectivă a plății (f.d. 21, vol. I).

Conform pct. 1.9. din contractul de credit nr. 21400015689 din 09.04.2021, pentru neachitarea în termen a creditului, Creditorul este în drept să calculeze, iar Debitorul va achita Creditorului o penalitate în mărime de 1.00 % din suma creditului restant, calculat pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data efectivă a plății.

Conform pct. 1.9. din contractul de credit nr. 21400050014 din 12.10.2021, pentru neachitarea în termen a creditului, Creditorul este în drept să calculeze, iar Debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime de 1.00 % din suma creditului restant, calculat pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi de restanță și până la data efectivă a plății.

Astfel, s-a reținut că până la încheierea contractelor de credite sus menționate, părțile au stabilit anticipat prejudiciul în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a plăților conform graficului de plăți, și anume stabilită în mărime de 1.00 % din suma creditului restant pentru fiecare zi de întârziere, or în informațiile precontractuale semnate de către client, Melnic Ion, fiind indicat expres că se va

percepe o penalitate în mărime de 1.00 % din suma creditului restant calculat pentru fiecare zi de întârziere (f.d.25, 29, vol. I).

Totodată instanța de fond a subliniat că, clauza penală, negociată între părți și înserată în contractele de credite, este una rezonabilă și legală, or părțile au stabilit obligativitatea plății acesteia, atunci când ratele conform graficului de achitare a plăților a contractelor de credite, nu sunt achitate corespunzător la termenul de scadență, astfel de diligența și obligativitatea debitorului ține respectarea întocmai a condițiilor contractuale negociate.

Urmare a celor relatate, instanța de apel conchide că înainte de semnarea contractelor, debitorului, Melnic Ion, i-au fost prezentate informațiile precontractuale, care au detaliat explicit caracteristicile creditelor contractate, inclusiv rata dobânzii, comisioanele și penalitățile aplicabile în caz de întârziere. Aceste informații au fost semnate de debitor, confirmând că a luat cunoștință de toate costurile implicate și că a acceptat condițiile impuse. În plus, declarațiile semnate de debitor și acordul cadru nr. 394 din 20.02.2020 indică clar că acesta se obligă să achite dobânda și toate plățile aferente creditului conform termenelor stabilite.

Prin urmare, clauza penală prevăzută la pct. 1.9. a fost negociată între părți și este una rezonabilă, întrucât are rolul de a asigura diligența debitorului în respectarea obligațiilor contractuale și de a proteja creditorul împotriva neexecutării acestora. La dosar nu există probe care să ateste că debitorul ar fi întârziat efectiv plățile conform graficului sau că penalitatea de 1.00 % ar fi fost calculată și aplicată în mod incorect.

Referitor la argumentele reclamantului privind presupusa nerezonabilitate și dezechilibrul costurilor creditelor, instanța constată că Melnic Ion nu a contractat creditele în scopuri personale de consum, ci exclusiv în scop de antreprenoriat, inițiere și dezvoltare a afacerii. La semnarea contractelor, debitorul și-a exprimat acordul în mod liber și conștient, fără a ridica obiecții privind clauzele contractuale, iar semnătura olografă și informațiile precontractuale constituie expres manifestarea consimțământului său.

De asemenea, debitorul avea dreptul să refuze semnarea contractelor sau să se retragă din acestea în termen de 15 zile de la încheiere, dar nu a făcut acest lucru, ceea ce confirmă acceptul său asupra condițiilor. În consecință, nu poate fi reținut argumentul reclamantului că aplicarea penalității ar fi nerezonabilă sau dezechilibrată.

Astfel, instanța apreciază că solicitarea reclamantului de declarare a nulității clauzelor privind penalitatea prevăzută în pct. 1.9. din contractele de credit menționate nu este întemeiată și urmează a fi respinsă.

Cu referire la pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul OCN ”Microinvest” SRL a prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei, Completul judiciar reține că, potrivit art.19 alin. (1,) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea

calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Potrivit art. 2036 alin (1 și 2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Iar în conformitate cu prevederile art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.(2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.(3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Conform normelor de drept enunțate, componența delictului civil include elementele obligatorii ca: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția, acestea fiind condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.

În speța dedusă judecății, Melnic Ion în calitate de debitor a încheiat cu O.C.N. ”Microinvest” SRL, contractele de credit sus indicate la inițiativa primului, astfel manifestându-și acordul de voință neimpus de nimeni și cu scopul dezvoltării afacerii, iar în final părțile anticipat au negociat anumite clauze contractuale, acestea fiind inserate în contractele de credite. Prin urmare, instanța de fond just a subliniat că partea reclamantă nu a probat în ce constă cauzarea prejudiciului moral de O.C.N. „Microinvest” SRL în cazul încheierii contractelor de credit, or creditele au fost acordate exclusiv la cererea reclamantului.

La acest aspect, Completul judiciar relevă că, având în vedere că solicitarea principală privind constatarea nulității clauzelor contractuale a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea accesorie de acordare a prejudiciului moral nu poate fi reținută.

Instanța de apel notează că, în lipsa dovezilor concrete privind existența unui prejudiciu moral cauzat de O.C.N. „Microinvest” SRL, nu se poate stabili raportul de

cauzalitate între presupusa faptă ilicită și prejudiciul invocat. În speță, contractele de credit au fost încheiate la inițiativa reclamantului, cu exprimarea liberă a consimțământului și în scopul derulării activității de antreprenoriat, iar clauzele contractuale au fost negociate și acceptate explicit.

Astfel, nu există elementele constitutive ale răspunderii civile delictuale – fapta ilicită și vinovăția creditorului – care să justifice repararea prejudiciului moral. În consecință, cererea de încasare a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este nefondată și urmează a fi respinsă împreună cu cerința principală privind nulitatea clauzelor contractuale.

Cu referire la pretențiile privind constatatarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a pct. 1.2 lit. d) din Contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 s-au reținut următoarele.

La 29 aprilie 2022 între OCN „Mikro Kapital Company" SRL în calitate de creditor și reclamantul Melnic Ion în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nebancar nr.2202001165 privind acordarea unui credit în mărime de 2 500 000 lei pe un termen de 60 luni (f.d.35-40, vol. I).

La pct. 1.1 fiind indicat că creditorul este o organizație de creditare nonbancară cu activitate în domeniul acordării creditelor nebancare pentru persoane fizice și persoane juridice.

La pct. 1.2 lit. d) al contractului nominalizat fiind indicat că debitorul declară și garantează că mijloacele bănești obținute de la creditor în rezultatul încheierii prezentului contract vor fi folosite de debitor pentru necesități legate de activitatea se antreprenoriat sau cea profesională, drept consecință acesta a fost informat că Legea nr. 202 din 12.07 2013 privind contractele de credite pentru consumatori nu este aplicabilă în privința prezentului contract.

Totodată la pct. 3.1 al contractului fiind prevăzut expres că debitorul nu are dreptul să folosească sursele creditului în alte scopuri decât cele indicate în contract.

Prevederile art. 312 Cod civil care statuează că Consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.(2) Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.(3) Intenţia de a produce efecte juridice se determină din declaraţia sau comportamentul persoanei, aşa cum ea a fost înţeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Prin urmare, prin acțiunea înaintată reclamantul nu a probat faptul că scopul creditului achiziționat de la OCN „Mikro Capital Company" SRL a fost altul decât cel indicat în contract și anume pentru inițierea și dezvoltarea afacerii, or, toate probele și înscrisurile anexate la dosar, inclusiv declarația semnată de reclamant și termenii contractuali, demonstrează că Melnic Ion a acceptat în mod liber și conștient clauzele contractului și și-a exprimat consimțământul pentru folosirea creditului exclusiv în scopuri legate de activitatea sa de antreprenoriat. În lipsa unor dovezi care să ateste

utilizarea fondurilor în alte scopuri decât cele declarate, nu poate fi reținută nulitatea absolută de protecție a pct. 1.2 lit. d), iar Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori nu se aplică. Astfel, pretenția reclamantului nu are temei legal și urmează a fi respinsă.

Cu referire la pretențiile reclamantului privind constatatoarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.4, pct. 3.3.6, pct. 3.3.7 precum și a Anexei nr. 1 cu dobânda de 18% și anexei nr.1 cu dobânda de 23% a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 s-au reținut următorarel.

Potrivit pct. 2.1, obiectul contractului la constituit acordarea de către creditor unui credit oneros (cu dobândă) în mărime de 2 500 000 lei pe un termen de 60 luni, cu termen final de rambursare la 04 mai 2024, iar debitorul se obligă să restituie și să plătească dobânda și plățile aferente.

Totodată în pct. 2.1 din contractul din 29 aprilie 2022 fiind indicat că scopul creditului inițierea și dezvoltarea afacerii, achitarea anticipată a creditului nr. 20400006936 din 20.02.2020, nr. 21400015689 din 09.04.2021, nr. 21400050014 din 12.10.2021 la OCN Microinvest SRL. Ca urmare reclamantul nefiind de acord cu unele prevederi contractuale prin acțiunea înaintată la 11 august 2023 a solicitat constatatoarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a unor clauze contractuale.

Astfel, cu privire la constatarea nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a pct. 3.3.4 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022, s-a reținut că potrivit prevederilor contractuale părțile au prevăzut că pentru primirea sumei creditului, debitorului i se va reține sau debitorul va achita un comision unic nerambursabil de 2,5 % din suma creditului indicată în capitul II din Contract.

Ca urmare, deși prin cererea de chemare în judecată în vederea constatării nulității, reclamantul indică că în contract nu este indicat modalitatea de calcul, instanța de fond a notat că în pct. 3.3.4 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 este prevăzut expres că la primirea sumei creditului, debitorului i se va reține sau debitorul va achita un comision unic nerambursabil de 2,5 % din suma creditului.

Astfel la încheierea contractului, creditorul a indicat expres că, 2,5 % se achită din suma creditului, adica din suma de 2 500 000 lei, prin urmare instanța nu poate reține alegațiile reclamantului precum că nu este o formulă de calcul a comisionului de acordare a creditului.

Potrivit pct. 3.3.6 a contractului de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 părțile au prevăzut că debitorul va achita un comision de administrare lunară în mărime de 0,3 % din suma creditului indicată în Capitolul II, cu ce debitorul este deacord.

Comisionul de administrare lunară se calculează zilnic începând din suma imediat următoare a zilei în care creditorul a transferat banii pe contul debitorului. Comisionul de administrare lunară se achită conform graficului de rambursare.

Potrivit art. 1763 alin (1) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobînzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Potrivit art. 1765 Cod civil, în afară de dobîndă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Potrivit 1072 alin. (1) Cod Civil, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

La acest aspect, Completul judiciar conchide că, potrivit art. 1765 Cod civil, în cazul contractelor de credit, pe lângă dobândă, părțile pot conveni asupra perceperii unor comisioane pentru serviciile prestate de creditor în legătură cu utilizarea creditului, iar aceste clauze nu sunt considerate abuzive dacă au fost negociate și acceptate de părți.

În speță, comisioanele prevăzute la pct. 3.3.4 (comisionul unic de 2,5 %) și pct. 3.3.6 (comisionul de administrare lunară de 0,3 %) au fost clar indicate în contract și acceptate expres de debitor prin semnătura sa, ceea ce demonstrează că acestea au fost convenite în mod liber și nu creează un dezechilibru semnificativ între părți. De asemenea, întrucât Melnic Ion nu a contractat creditul în calitate de consumator, ci în scop de antreprenoriat, prevederile art. 1072 Cod civil referitoare la clauzele abuzive în contractele cu consumatorii nu sunt aplicabile. Astfel, pretențiile reclamantului privind nulitatea absolută de protecție a acestor clauze, inclusiv a dobânzilor de 18 % și 23 % indicate în Anexa nr. 1, nu se susțin și urmează a fi respinse.

Referitor la constatarea nulității pct. 3.3.7 din contract, s-a reținut că părțile contractante au prevăzut că în cazul neefectuării de către debitor a plăților privind restituirea creditului și plata dobânzii aferente în conformitate cu Graficul de rambursare, sumele respective se consideră restante și la ele se aplică penalitate în mărime de 0,5 % din soldul restant al creditului, pentru fiecare zi de întârziere a plății, începând cu prima zi de restantă și până la data efectuării plății, inclusiv.

Astfel, argumentul invocat de Melnic Ion, precum că consumatorului i-a fost impusă o penalitate de 0,5 % ce creează un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților, instanța de apel menționează că această clauză reprezintă o convenție negociată între părți, inclusiv prin acceptarea expresă a debitorului, și are rolul de a anticipa și compensa prejudiciul creditorului cauzat de neexecutarea la termen a obligațiilor contractuale. Penalitatea este proporțională și rezonabilă, fiind calculată pe baza soldului restant al creditului și aplicată pentru fiecare zi de întârziere, în conformitate cu prevederile legale și bunele practici din domeniul creditării nebancare. Totodată, Melnic Ion nu a contractat creditul în calitate de consumator, ci

exclusiv în scop de antreprenoriat, astfel încât prevederile privind protecția consumatorului și clauzele abuzive nu sunt aplicabile. Prin urmare, pretenția reclamantului privind nulitatea pct. 3.3.7 din contract nu se susține și urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la cerința privind constatare nulității absolute de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18 % și anexei nr. 1 cu dobânda de 23 % la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care suma creditului depășește 2 437 500 lei, sau reținut următoarele.

Potrivit pct. 2.1 al Contractului nr.2202001165 suma creditului acordat debitorului a constituit 2 500 000 lei. Tot la pct. 2.1 al Contractului, părțile au prevăzut că la momentul semnării contractului rata dobânzii constituie 18 % anual.

Potrivit pct. 3.3.1 pentru folosirea creditului, debitorul achită creditorului o dobândă anuală cu rata flotantă, stabilită în pct. 2.1. dobânda împreună cu creditul se vor achita conform graficului de rambursare.

Totodată la pct. 3.3.2 fiind stipulat expres că creditorul este în drept de a modifica în mod unilateral rata dobânzii în funcție de rata inflației, deprecierea monetei naționale, evoluția pieții financiare, bancare și nebancare. Creditorul îl va notifica pe debitor în scris despre modificarea ratei dobânzii cu cel puțin 30 zile înaintea ca modificarea să intre în vigoare. Mărimea nouă a dobânzii se va aplica la soldul creditului, existent la data modificării . Dobânda nouă se va aplica din data semnării unui nou grafic de rambursare în care se va indica mărimea acesteia și ratele noi spre plată. În cazul în care debitorul nu este de acord cu rata dobânzii noi, el are dreptul de a rambursa creditul înainte de termen fără achitarea comisionului pentru rambursarea anticipată.

Potrivit art. 1763 alin (3) Cod civil, față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

Potrivit art. 1764 Cod civil, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante. (2) Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobînzii decît în cazurile prevăzute de lege sau de contract. În cazul cînd contractul prevede dreptul băncii sau a organizaţiei de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobînzii, aceasta se va efectua în funcţie de rata de bază a Băncii Naţionale, de rata inflaţiei şi de evoluţia pieţei financiare bancare şi nebancare, ţinîndu-se cont de principiul echităţii. (3) Creditorul îl va anunţa în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobînzii cu cel puţin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobînzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.

În conformitate cu prevederile art. 1244 Cod civil, în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei

în care părţile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. (2) Interdicţia prevăzută la alin.(1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanţare participativă, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege. (3) Rata dobînzii prin care se încalcă dispoziţiile alin.(1) se reduce de drept pînă la rata maximă permisă conform alin.(1). Orice clauză contrară este nulă. (4) În sensul prezentului articol, prin dobîndă se înţelege atît sumele socotite în bani cu acest titlu, cît şi alte prestaţii, sub orice titlu sau denumire, la care împrumutatul se obligă drept preţ al utilizării împrumutului. (5) Suma de bani împrumutată este purtătoare de dobîndă din ziua în care a fost remisă împrumutatului. (6) Se plăteşte dobîndă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) şi cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel. (7) În cazul în care împrumutatul nu plăteşte dobînda în termen, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a împrumutului şi a dobînzii aferente.

Prin înscrisurile anexate la materialele cauzei se reține că debitorul a calculat rata dobânzii contractuale ținând cont de prevederile art. 1244 Cod civil și reține din suma împrumutată de 2 500 000 lei.

Ca urmare se atestă că creditorul în Anexa nr. 1 la Contractul de credit cu dobândă corect a calculat rata dobânzii anuale de 18 % și respectiv 23 % reieșind din suma creditului de 2 500 000 lei.

Prin urmare, instanța de fond corect a conchis că argumentul reclamantului precum că dobânda urma a fi calculată din suma 2 437 500 lei după ce i-a fost achitat comisionul în mărime de 62 500 lei din 2 500 000 lei nu poate fi reținut, or potrivit contractului, creditorul a acordat un împrumut în mărime de 2 500 000 lei, iar celelalte plăți sunt de asemenea plăți aferente creditului.

La acest aspect, Completul judiciar indică că prevederile contractuale și anexele la acesta stabilesc clar că dobânda anuală se aplică asupra sumei totale a creditului acordat, respectiv 2 500 000 lei, fără a fi necesară deducerea comisionului de 62 500 lei reținut la acordarea creditului. Aceasta corespunde atât intenției părților manifestată prin semnarea contractului, cât și normelor legale aplicabile, inclusiv art. 1764 și 1244 Cod civil, care permit părților să stabilească dobânzi fixe sau flotante pentru suma împrumutată și prevăd modalitatea de calcul a dobânzii. Prin urmare, argumentul reclamantului privind recalcularea dobânzii din suma de 2 437 500 lei nu poate fi reținut, întrucât comisionul de acordare a creditului reprezintă o plată aferentă creditului și nu afectează baza de calcul a dobânzii. Astfel, pretenția privind constatarea nulității absolute de protecție a anexei nr. 1 în ceea ce privește dobânzile de 18 % și 23 % se consideră neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Respectiv, instanța de fond nu a avut temei pentru a constata nulitatea absolută de protecție cu efect retroactiv a anexei nr. 1 cu dobânda de 18 % și anexei nr. 1 cu dobânda de 23 % la contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 în partea în care suma creditului depășește 2 437 500 lei, și în partea în care dobânda aferent a fost calculată din suma de 2 437 500 lei, și corect a respins cerința ca fiind neîntemeiată.

Referitor la solicitările privind constatarea nulității absolute a cererilor nr. 122/2023, nr. 123/2023, nr. 124/2023 din 27.03.2023 privind rambursarea anticipată a creditului, s-au reținut următoarele.

În ziua când a fost încheiat contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022 au fost semnate și contractele de fidejusiune nr. 2202001165 F1 și nr. 2202001165 F2 între OCN „Mikro Kapital Company ”SRL în calitate de creditor și Melnic Vera, „Mivegai” SRL în calitate de fidejusori, prin care ultimii declară pe propria răspundere că va executa integral obligațiile de plată ale creditului din contractul de credit cu dobândă nr. 2202001165 din 29.04.2022, în cazul în care acesta (debitorul) nu își va îndeplini obligațiile sate sau va fi în întârziere de cel puțin 10 zile în a le îndeplini.

Prin cererile nr. 122/2023, nr. 123/2023, nr. 124/2023 din 27.03.2023, OCN „Mikro Kapital Company ”SRL a solicitat debitorilor Melnic Ion, Melnic Vera, și ”Mivegai” SRL să achite anticipat suma creditului în mărime de 2 440 001,46 lei, în termen de 10 zile de la recepționarea cererii. Temei de achitare anticipată a creditului fiind indicat încălcarea repetată a termenului de rambursare a ratelor lunare, neglijarea obligațiilor contractuale și a somațiilor (f.d 64-69, vol. I).

Ca urmare prin acțiunea înaintată, reclamantul nefiind deacord cu cererile nominalizate a solicitat declararea nulității acestor cereri, însă fără a indica norma de drept la care face referire în susținerea cerinței de nulitate absolută a acestor cererii de notificare de închidere anticipată a creditului.

Potrivit art. 22 Cod civil, se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informaţii într-un scop juridic.

Potrivit art. 327 Cod civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută).

Astfel instanța de fond a menționat că cererile privind rambursarea anticipată a creditului nu pot fi anulate pe motive formale, or acestea nu sunt acte juridice, totodată reclamantul nu a indicat încălcarea vreunui drept ale debitorilor odată cu expedierea cererilor de informare privind rambursarea creditului. Corespunzător instanța a subliniat că în pct. 4.1.7 al contractului de credit fiind indicat expres că creditorul are dreptul să solicite rambursarea imediată și integrală a creditului și achitarea dobânzii în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a contractului.

Prin urmare, prin scrisorile nr. 122/2023, nr. 123/2023, nr. 124/2023 din 27.03.2023, OCN „Mikro Kapital Company ”SRL a informat despre restanțele la ratele lunare a creditului și totodată a solicitat debitorilor Melnic Ion, Melnic Vera și „Mivegai” SRL să achite anticipat creditul în termen de 10 zile de la recepționarea cererii.

La acest aspect, Completul judiciar evidențiază că cererile nr. 122/2023, nr. 123/2023 și nr. 124/2023 din 27.03.2023 au fost emise în exercitarea unui drept expres prevăzut în contractul de credit nebancar nr. 2202001165 din 29.04.2022, respectiv dreptul creditorului de a solicita rambursarea anticipată și integrală a creditului în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către debitor. Aceste notificări constituie acte de informare și exercitare a drepturilor contractuale și nu acte juridice care să fie susceptibile de nulitate absolută pe motive legale, întrucât nu au încălcat dispoziții legale sau interese generale protejate. În plus, reclamantul nu a indicat vreo normă legală încălcată sau vreo restrângere a drepturilor debitorilor, astfel încât cerința de constatare a nulității absolute a acestor cereri este neîntemeiată. Prin urmare, notificările expediate de OCN „Mikro Kapital Company” SRL sunt legale, valabile și eficiente, iar solicitarea reclamantului de anulare a acestora trebuie respinsă.

Referitor la solicitările privind constatarea nulității absolute a avizelor de executare a gajului nr. 125/2023, nr. 126/2023, nr. 127/2023 din 27.03.2023, nr. 128/2023 din 27.03.2023 s-a reținut că prin avizele de executare nominalizate OCN „Mikro Kapital Company” SRL a informat Melnic Ion, Melnic Vera și „Mivegai” SRL despre solicitarea de la debitorul de bază privind achitarea datoriei acumulate conform contractului de credit nr. 2202001165 din 29.04.2022 sau și /sau de la debitorul ipotecar transmiterea benevolă în posesia nominalizate OCN „Mikro Kapital Company” SRL în termen de 20 zile a bunului ipotecat conform contractului de ipotecă pentru a fi comercializat (f.d.70-74 vol. I).

Potrivit contractului de ipotecă din 13 mai 2022, autentificat notarial cu nr. 1-446, semnat între OCN ”Mikro Kapital Company ”SRL în calitate de creditor ipotecar și Melnic Ion, Melnic Vera în calitate de debitori ipotecari în vederea asigurării achitării integrale și în timp util a creditului, dobânzii, comisioanelor, penalităților, amenzilor ect, debitorii ipotecari i-a ipotecat creditorului o serie de bunuri imobile indicate în contract.

Potrivit pct. 2.1 lit. f) din contractului de ipotecă din 13 mai 2022, creditorul ipotecar este în drept în cazul neachitării de către debitorul ipotecar a valorii de bază a creanței garantate și/sau a sumelor adiționale garantate în termenele stabilite de contractul de credit nebancar cu dobândă sau în cazul în care debitorul ipotecar nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător obligația garantată cu ipotecă sau orice alt obligație prevăzut de prezentul contract, să execute dreptul de ipotecă asupra bunului ipotecat conform legislației în vigoare.

În cazul dat dreptul ipotecii a fost înregistrat în registrul bunurilor imobile la 18 mai 2022 fapt confirmat prin ștampila aplicată de către Agenția Servicii Publice Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi (f.d. 60, vol. I).

În speță sunt reținute și prevederile art. 752 alin (1) Cod civil care statuează că, creditorul gajist care intenţionează să exercite dreptul de gaj trebuie să notifice acest fapt prin transmiterea unui aviz de executare debitorului gajist şi, după caz, debitorului obligaţiei garantate, terţului care deţine bunul gajat, debitorului obligaţiei patrimoniale gajate, altor creditori gajişti şi altor creditori care au înştiinţat creditorul gajist despre drepturile lor asupra bunurilor gajate sau leau înregistrat în registrul garanţiilor sau, în cazul ipotecii, în registrul bunurilor imobile.

Corespunzător art. 752 alin. (3-5) Cod civil, Avizul de executare se consideră recepţionat la data înmînării scrisorii recomandate cu confirmare de primire. Data înmînării scrisorii recomandate cu confirmare de primire şi semnătura debitorului gajist sau a altui destinatar potrivit alin.(1) se înscriu pe confirmarea de primire. În cazul în care debitorul gajist sau alt destinatar potrivit alin.(1) refuză primirea trimiterii de corespondenţă înregistrate sosite pe adresa lui, angajatul poştal cere să se facă menţiunea "Refuz primirea", confirmată prin depunerea semnăturii pe formularul confirmării de primire. Dacă debitorul gajist sau alt destinatar potrivit alin.(1) refuză să înscrie această menţiune, angajatul poştal înscrie menţiunea „Refuzată”. Destinatarul refuză să facă menţiunea, după care semnează şi scrie data. (5) Debitorul gajist sau alt destinatar potrivit alin.(1) care refuză, în condiţiile alin.(4), să primească scrisoarea recomandată cu confirmare de primire în care se conţine avizul de executare al creditorului gajist se consideră notificat de la data refuzului dacă pe scrisoare şi pe formularul confirmării de primire este aplicată de către creditorul gajist (expeditorul) menţiunea „Aviz de executare a gajului” sau, după caz, „Aviz de executare a ipotecii”.

Reieșind din normele citate supra, precum și din conținutul prevederilor avizelor de executare a gajului nr. 125/2023, nr. 126/2023, nr. 127/2023 din 27.03.2023, nr. 128/2023 din 27.03.2023, instanța de fond just a considerat că capătul de cerere privind anularea absolută a avizelor de executare a gajului urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat, or reclamantul la înaintarea cerinței privind anularea absolută a avizelor de gaj nu a prezentat careva temeiuri de fapt și de drept ci doar s-a limitat doar la solicitarea de a fi anulate.

Aici, Completul judiciar menționează că avizele de executare a gajului nr. 125/2023, nr. 126/2023, nr. 127/2023 și nr. 128/2023 din 27.03.2023 au fost emise în conformitate cu prevederile contractului de ipotecă din 13 mai 2022 și cu dispozițiile legale aplicabile, respectiv art. 752 Cod civil, care reglementează modalitatea de notificare a debitorului gajist și a altor părți interesate în vederea exercitării dreptului de gaj sau ipotecă. Avizele au fost transmise corespunzător și au respectat procedura de comunicare, incluzând notificarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, iar refuzul sau primirea scrisorii a fost consemnat conform normelor legale.

Prin urmare, notificările au avut caracter legal și efectiv, iar reclamantul nu a indicat niciun temei concret de fapt sau de drept care să justifice constatarea nulității absolute a acestora. În consecință, cererea de anulare a avizelor de executare a gajului trebuie respinsă ca neîntemeiată, întrucât acestea au fost emise în exercitarea legală a drepturilor creditorului ipotecar și în conformitate cu prevederile contractuale și legale aplicabile.

Cu referire la pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul OCN "Micro Kapital Compavy " SRL a prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei, Completul judiciar menționează că potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (1), art. 1998 alin. (1), art. 2036 și art. 2037 Cod civil, pentru a fi admisă cererea de reparare a prejudiciului moral, reclamantul trebuie să probeze existența unui prejudiciu, fapta ilicită a pârâtului, raportul de cauzalitate între faptă și prejudiciu și vinovăția acestuia.

În speța dedusă judecății, OCN „Micro Kapital Company" SRL a acționat în limitele drepturilor sale contractuale, acordând creditele la solicitarea expresă a reclamantului, Melnic Ion, și aplicând clauzele prevăzute în contractele de credit, inclusiv dobânzile, comisioanele și penalitățile agreate de părți. Nu a fost prezentată nicio dovadă că OCN „Micro Kapital Company" SRL ar fi comis vreo acțiune ilicită sau că ar fi produs în mod direct suferințe fizice sau psihice reclamantului care să justifice încasarea unui prejudiciu moral.

Totodată, instanța constată că prejudiciul invocat de reclamant derivă exclusiv din obligațiile asumate de acesta prin contractele de credit, iar neexecutarea sau întârzierea la plată a acestora nu constituie în sine un motiv pentru a impune răspunderea delictuală a creditorului. Prin urmare, cererea privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei din contul OCN „Micro Kapital Company" SRL nu poate fi întemeiată și urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

La fel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare legate de plata taxei de stat în mărime de 2100 (două mii una sută) lei, pentru cele 21 de capete de cerere cu caracter nepatrimonial calculat, potrivit art. 3 pct. 1) lit. e) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, (în vigoare la data depunerii acțiunii), potrivit căruia cererile de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate) se impun cu taxă de stat în mărime de 500%. Cotele procentuale fixe sînt calculate în unităţi convenţionale. Unitatea convenţională este egală cu 20 de lei. Prin urmare instanța de fond corect a dispus încasarea în mod solidar de la Melnic Ion, Melnic Vera în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 2100 (două mii una sută) lei.

Conform prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Iar articolul 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost

admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Totodată, instanța de apel consideră necesar încasarea din contul lui Melnic Ion și Melnic Vera în contul bugetului de stat a taxei de stat în mărime de 1 785(o mie șapte sute optzeci și cinci) lei, cu titlu de taxă de stat pentru instanța de apel.

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelanți, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Melnic Ion și Melnic Vera prin intermediul reprezentantului lor, avocatul Savva Alexandru.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 aprilie 2025.

Se încasează de la Melnic Ion și Melnic Vera în contul bugetului de stat suma de 1785 (o mie șapte sute optzeci și cinci) lei cu titlu de taxă de stat pentru instanța de apel.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Arhip Valeriu

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Ghedrovici Nicolae